

Magyary Ágnes

SZELFI

Minden egyes alkalommal fürdőszobában készült szelfiket tett fel magáról. A tükörrel szembe állva, fehér pólóban fényképezte magát. Ennek oka korunk nárcisztikus hajlamain túl az volt, hogy náluk nem volt fürdőszoba. Ruhát sem mostak, ha valami nagyon elhasználódott, azt elégették. Van ilyen. Elvégre a XXI. században mindenre van példa. Leginkább a szürke hétköznapi posványos kisserűségének az ésszerűtlen kibillenésére. Így aztán ahányszor beszabadult egy csillogó-villogó mellékhelyiségbe, szelfit készített. És ez nem önbecsapás volt, de még a többiek félrevezetésének sem lehetne nevezni. Ez egész egyszerűen a szeretet utáni sóvárgás slendrián megnyilvánulása. De a kor, amiben élünk, mindenben felületes – miért pont a szeretetben lenne alapos.

Tehát nem volt fürdőszoba otthon, ezért a tizenhat éves fiú – akit az egyszerűség kedvéért nevezünk egy fiúnak – megölte a szomszéd néni macskáit. Így szoktak az ilyen ügyek összefüggni. Szemfüles bölcsészek ezekből az esetekből írnak doktori dolgozatot, majd alaposan megvitatják, szörnyülködnek, és az élet megy tovább. Mert mindig lesznek fiúk, akik csillogó fehér csempék előtt állva a tükörben készítetik magukról a telefonjukkal fényképet. És mindig lesznek bölcsészek, akik ezen elszörnyülködnek vagy éppenséggel kikacagják a szánalmas vidéki bugris kivagyiságát. Attól függ. Mert így szoktak az ilyen ügyek összefüggni.

A szomszéd néni persze nem hagyta magát, és mindenkit fellármázott a faluban. Bár ez nem volt nehéz, hiszen az egy fiú bűnlajstroma igencsak tetszetős volt: meglopta az öregeket, fiatalokat és a saját apját – akit csak Vénségnek neveztek a faluban; kővel dobálta az úton sétálókat; kiengedte a karámba zárt állatokat; letaposta a termést és bedobta a templom ablakát. Ezeket természetesen nem egyedül követte el, hanem a kisöccsével, akit nevezünk az egyszerűség kedvéért öcskösnek. Csakhogy az öcskös nem akart a falu népe példát statuálni, mivel az kicsit bugyutaként jött erre a világra,

miután az anyjuk a terhesség kilenc hónapja alatt részegen ököllet verte a saját hasát. Így az öcskös feje kissé gyenge volt – így mondták a környéken.

Az emberek így csak az egy fiú tettein háborogtak, a lelkesz legyintett. A gyámhatóság a vállát vonogatta. Az apa, azaz a Vénség ragaszkodik a gyermekeihez – mondták. Ez igaz volt, mert ha nem lettek volna gyermekek, a gazdaságot sem tudta volna működtetni. Munkáskezek nélkül nincs, aki kihajtsa az állatokat, megfejje a teheneket. Persze, hogy ragaszkodott hozzájuk, és mindent megígért a hatóságnak. Még fürdőszobát is épített. Csak egy másik házban. Egy olyanban, ahol nem laktak. Abban a házban még saját szobát is készített az egy fiúnak – merthogy az öcskös nem számított, mert gyenge volt a feje. Új bútorokkal, szőnyeggel, függönnyel – ahogy a nagykönyvben meg van írva. Azt mutogatta a Vénség a gyámüggynek. Azok meg is hatódtak. Csak éppen ők nem ott laktak.

Nem jól gondolkodik – mondták a faluban, bár volt, aki szerint egész egyszerűen csak megőrült. De végeredményben szinte mindegy is, hogy mi is volt a helyzet a mentális állapotával, mert az nem sokat változtatott a tényeken. Ez akkor is így van, ha közben imádjuk a magunk vagy mások mentális rezdüléseit elemezni. Ugyan egy centivel sem jobb senkinek, de legalább tudományos alapossággal tudjuk körbeírni, mitől rossz nekünk vagy az egy fiúnak.

A katasztrófa lassan ketyegett. Mint valami időzített bomba. Ketyeg az már – legyintett a Vénség –, amióta a világ világ.

Az állatvédők azonban már nem bizonyultak ilyen megértőnek. Történt ugyanis, hogy az egy fiú apja, azaz a Vénség, megbetegedett, így a gazdaság a kamaszra maradt, az pedig bosszúból nem adott enni a teheneknek. Joggal merülhet fel a kérdés, hogy kin is akart revansot venni az egy fiú, de vannak a létnek olyan peremvidékei, ahol a józanság minden vonatkozása magától megszűnik, lepattan a ráció az omladozó ház faláról, bedől az ítélőképesség, mint a korhadt kerítés, leesik a gondolat, mint az elnyűtt cserép, és felfordul a logika, mint az agyonvert macska.

Két tehén pusztult el, a többi már alig állt a lábán, amikor kijöttek az állatvédők. Elvitték az összes életben maradt állatot. Nem volt apelláta. Ez nem a gyámhatóság volt, velük nem lehetett alkudozni, nem volt kecmec. A gazdaság alappilléret képező tehenek odalettek. Az

egy fiú dörzsölte a tenyerét és irigykedve nézte, ahogy viszik a teheneket. Jó lett volna velük menni! De neki nem volt szerencséje. Bezzeg a nővére! Ő szerencsésen megúszta a dolgokat, és azóta minden áldott nap feszíthet a csillogó-villogó fehércepmpés fürdőszobában. Ehhez mindössze tizenhárom évesen kellett teherbe esnie. A kis kurva.

A jó hír az volt, hogy a gyerek apja nem a Vénség volt, aminek a túlszocializált bölcsészek annyira nem örültek. De ez van. Nem minden eset a szociográfiai tankönyvek lapjairól ugrik elő. A bűnös egy félnótás cigányfiú volt a szomszéd faluból, aki minden számítás szerint kétszer olyan idős volt, mint a lány. Ilyenekről szoktak írni szaktanulmányokban érzékenylelkű feministák.

A Vénség szemei rögtön összeugrottak a hírre. Ugyan már jó ideje figyelmeztették, hogy vigyázzon, de volt is neki ideje ilyesmire, amikor a gazdaság ügyeit kellett intéznie, nem vesztegethette drága energiáit a ketyegő bomba zakatolására. Bár elnézve a gazdaságot, kérdéses volt, hogy azon mit kellett intéznie.

A Vénség a lányt azonnal orvoshoz vitte. Majd személyesen szállította el a gyámügyhöz, mert nagyon megijedt. Mivé lenne a világ, ha cigányok kezére jutna a gazdaság. Még csak az hiányozna. Ő nem jótékonyági intézmény.

Az egy fiú irigykedve nézte, ahogy a nővére beszáll a Vénség autójába, hogy jó messzire menjen. Mehetne ő is, de innen mindenki kikerül egy nap, még a Vénség is, amikor lábbal előre viszik ki a házból a gyászhuszárok, csak ő marad ott a romok közt – a saját élete romjai közt. Tizenhat évesen általában nem sokat adunk a romlásra, de az, akinek már megszületése előtt rozsdásan nyikorog az élet értelme, az már a szülőcsatornában küzdve tudja: ez nem lesz fáklyásmenet. De a valóság mindig felülírja a legpesszimistább elképzeléseket is.

A csecsemőket általában izgatott családtagok várják és adják kézzel a kézre. Őt nem várta senki. A Vénség és a nővére ugyan ott voltak, de várni nem vártak. Ha a nővére nem lett volna még alig két éves, akkor a Vénség őt küldte volna el az anyakönyvi hivatalba, hogy írja a gyermeket az anyja nevére. Hiszen egyik gyermeket sem vette a nevére, neki elvei voltak. Voltak neki rendes gyerekei, akik viselték a nevét – szükségtelen a bűzát a konkollyal összekeverni.

Az egy fiú a gyerekkorát a fal mellett kuporogva töltötte, arra várva, hogy az anyja magához ölelje, de annak erre nem volt ideje, mivel innia kellett – másképp nem bírta volna elviselni az egymás nyomában zakatoló napok idegesítő őrlését. Az egy fiú addig várt szemeit letakarva, testtel a falhoz simulva és összekuporodva, hogy egy idő után már nem akarta, hogy bárki is hozzászóljon, vagy hozzáérjen.

Különben is – mondta bosszantó kivagyisággal a nővére egy nyári napon a mező közepén – titeket a csósz csinált, egyedül csak én vagyok a Vénség lánya. A fiú akkor megverte a lányt. Illetve csak meg akarta verni, de iszonyú erős volt a céda, és nem bírt vele. Az öcsköst hívta segítségül, aki lelkesen állt a rendelkezésére, és kissé bugyuta kedvesége egy percig sem kérdőjelezte meg, hogy miért is kellene az egyetlen embert, aki néha törődik velük, megverni. Ketten már legyűrték a lányt minden fennhéjzásával együtt.

Az istálló egy nap beomlott, de akkor már nem voltak ott a tehenek, mert ahogy említettem, egy részük megdöglött, a többit meg elvitték az állatvédők. Aztán az anyjuk is eltűnt otthonról, aki amúgy sem sokat osztott vagy szorzott, hiszen tulajdonképpen nem létezett. A Vénség még tizenötéves korában vette ki az árvaházból, mert valakinek meg kellett fejni a teheneket, aztán csak úgy jöttek a gyerekek. A nő meg csak ivott, és amikor nem kellett fejni és ganézni, akkor a határban kóborolt, ki tudja, kivel. A lányt az anyja után, az egy fiút a Vénség után nevezték el, de amikor világra jött a harmadik gyerek is, már kifogytak az ötletekből és a nevekből. Így napokig nem volt neve az újszülöttnak. Végül jobb ötlet hiányában az orvos keresztnevét kapta meg, mert a szülész orvos szüleinek az a név volt a kedvence. Ha annak a családnak megfelelt, akkor nekik is jó lesz – mondta a Vénség.

Az orvos nevét viselő öcskös már másképpen viszonyult a magányhoz: ő nem a fal mellett kuporogva várta, hogy valaki felfigyeljen rá, minden bugyutasága ellenére jobban működtek benne az ösztönök, és bemászott az anyakoca mellé, hogy annak a csecsét szopja.

Az egy fiú, bár minden zsigerével irigykedett rá, az ól ajtajában állva csúfolta. De nem sokat adott rá az öcskös, és amikor csak tehetett, a malacok közt fetrengett, mohón félrelökdösve őket, hogy minél több jusson neki nem csak a táplálékból, de az anyai melegségből is.

Tehát először az anya tűnt el otthonról, akiről az a hír járta, hogy megint gyermeket vár. Ki tudja, kitől. Utána a lányt vitte el a Vénség. Ekkor az egy fiú arra a felismerésre jutott, hogy a megoldás a gyámhatóság. De amikor a tehenek is elkerültek a háztól, rájött, hogy a gyámügy használhatatlan, neki másfelé kellene tendálni. Valami sokkal radikálisabb megoldást kell keresnie. Ekkor jutott eszébe, hogy felgyújtja a házat.

Csak azt nem tudta eldönteni, hogy mi lenne jobb: ha csak a Vénség van benne, vagy ha az öcskös is.

*Toxikózis, 2017
(installáció)*